VALTIOVARAINMINISTERIÖ

Ympäristövaliokunta
Kestävä rahoitus
u-kirjelmä 56/2018 vp

17.10.2018

Finanssiasiantuntija Milla Kouri ja Lainsäädäntöneuvos Annina Tanhuanpää

Toimintasuunnitelman kymmenen toimea

- Toimi 1: Laaditaan EU:n luokitusjärjestelmä kestävälle toiminnalle (Asetusehdotus 24.5.2018)
- Toimi 2: Laaditaan standardit ja merkinnät vihreille rahoitustuotteille
- Toimi 3: Helpotetaan investoimista kestäviin hankkeisiin
- Toimi 4: Sisällytetään kestävyys rahoitusneuvontaan
- Toimi 5: Kehitetään kestävyyden vertailuarvoja (Asetusehdotus 24.5.2018)
- Toimi 6: Sisällytetään kestävyys aiempaa tehokkaammin luottoluokituksiin ja markkinaselvityksiin
- Toimi 7: Selkeytetään institutionaalisten sijoittajien ja omaisuudenhoitajien velvollisuuksia (Asetusehdotus 24.5.2018)
- Toimi 8: Sisällytetään kestävyys vakavaraisuusvaatimuksiin
- Toimi 9: Vaaditaan yrityksiltä enemmän kestävyystietoja ja tietoja tilinpäätösnormistostaan
- Toimi 10: Edistetään yritysten kestävämpää hallinnointia ja hillitään pääomamarkkinoiden lyhytjänteisyyttä

Kestävän rahoituksen asetusehdotukset

- Ehdotus Euroopan Parlamentin ja Neuvoston asetus kestävää sijoittamista helpottavasta kehyksestä (COM(2018) 353 lopullinen) (”taksonomia”)
- Ehdotus Euroopan Parlamentin ja Neuvoston asetus kestäviin sijoituksiin ja kestävyysriskeihin liittyvien tietojen antamisesta ja direktiivin (EU) 2016/2341 muuttamisesta (COM(2018 354 lopullinen) (”institutionaalisten sijoittajien ja omaisuudenhoitajien velvollisuudet”)
- Ehdotus Euroopan Parlamentin ja Neuvoston asetus (EU) 2016/1011 muuttamisesta vähähiilisyyden ja positiivisen hiilivaikutuksen vertailuarvojen osalta (COM(2018) 355 lopullinen) (”vähähiiliset viitearvot”)
- Lisäksi komissio antoi kaksi luonnosta delegoiduiksi asetuksiksi, joilla lisättäisiin MiFID:n ja IID:n sijoitusneuvonnassa sijoittajaprofiilin muodostamiseen tarvittavia ESG-näkökulmia.

Taksonomia

- Määritellään ympäristön kannalta kestäviä toimia.
  - Ilmastonmuutoksen hillintä ja sopeutuminen, vesi- ja merivarojen suojeleminen, kiertotalouden edistäminen, ympäristön pilaantumisen ehkäiseminen ja terveiden ekosysteemien suojeleminen.
- Taksonomia koskisi sijoituksia, rahoitusvälineitä ja joukkolainoja, joita tarjotaan tai markkinoidaan kestävinä.
- Lainsäädäntökehikko luodaan 1-tasolla. 2-tasolla määriteltäisiin yksityiskohtaisemmin taksonomia.
- Perustettaisiin Kestävän rahoituksen -alusta EU-viranomaisista ja sidosryhmistä.

Institutionaalisten sijoittajien ja omaisuudenhoitajien velvollisuudet

- Tulisivat koskemaan rahoitusmarkkinatoimijoita:
  - kuten sijoituspalveluyrityksiä, jotka tarjoavat omaisuudenhoitoa tai sijoitusneuvontaa,
  - rahastoyhtiötä, vaihtoehtorahastonhoitajaa, EuVECA-hoitajaa ja EuSEF-hoitajaa,
  - vakuutusyhtiötä, joka tarjoaa vakuutuspohjaista sijoitustuotetta, ammatillista lisäeläkettä tarjoavaa laitosta ja eläketuotteita tarjoavaa.
  - Osa säännöksistä koskisi myös vakuutusneuvontaa tarjoavaa vakuutuksenvälittäjää sen tarjotessa vakuutuspohjaista sijoitustuotetta.

Institutionaalisten sijoittajien ja omaisuudenhoitajien velvollisuudet

- Tiedonantovelvollisuudet (kaikki sijoitukset):
  - Julkistettava, miten sijoituspäätöksissä otetaan huomioon kestävyysriskit.
  - Lisättävä ennen sopimuksen tekoa annettaviin tietoihin:
    - 1. miten ja millä tavoin kestävyysriskit ovat sopeutettu sijoituspäätöksiin
    - 2. kuinka laajasti kestävyysriskien on arvioitu vaikuttavan rahoitusvälineiden tuottoihin sekä
    - 3. miten rahoitusmarkkinatoimijoiden palkitsemispolitiikat ovat yhteneväisiä kestävyysriskien ja myös mahdollisten kestävyystavoitteiden suhteen
- Tiedonantovelvollisuus (kestävät sijoitukset):
  - Tietoa tuotteeseen liitetystä vertailuarvosta.
  - Tietoa kestävän sijoituksen tavoitteesta, käytetyistä metodologioista, rahoitusvälineen kestävien sijoitusten vaikutusten valvomisesta ja mittaamisesta.
  - Rahoitusmarkkinatoimijoiden määräaikaisraporttien pitäisi sisältää rahoitusvälineen kokonaiskestävyysvaikutus mitattuna keskeisillä kestävyysindikaattoreilla sekä jos rahoitusvälineelle on asetettu vertailuarvo, niin kokonaiskestävyysvaikutusvertailu rahoitusvälineen, vertailuarvon ja yleisten markkinaindeksien kesken.

Vähähiiliset viitearvot

- Viitearvot eli ”benchmarks” ovat rahoitusmarkkinoilla käytettyjä indeksejä. Tällaisia ovat esimerkiksi Helsingin Pörssin osakeindeksit.
- Viitearvoasetuksen muutosehdotuksella perustettaisiin kaksi vähähiilistä viitearvoa
  - Vähähiilisyyden vertailuarvo = viitearvo, jonka hiilijalanjälki olisi pienempi kuin yleisen pääomapainotetun viitearvon hiilijalanjälki.
  - Positiivisen hiilivaikutuksen vertailuarvo = viitearvo, jonka hiilisäästöt ylittäisivät sen hiilijalanjäljen.
    - Sisältäisi Pariisin ilmastosopimuksen 2-celsiusasteen lämpenemisestä.
  - Lisäksi viitearvojen suhteen lisättäisiin niiden tiedonantovelvollisuuksia ESG-tekijöiden suhteen.

Valtioneuvoston kanta

- Suomi on sitoutunut Pariisin ilmastosopimukseen ja YK:n Agenda 2030:een. Lainsäädäntöehdotukset tukevat näitä hankkeita.
- Valtioneuvosto kannattaa lainsäädäntöehdotusten tavoitteita ja pitää kestävän rahoituksen hanketta tärkeänä. Kuitenkin valmistelussa pitäisi muistaa rahoitusvakaus ja markkinoiden monipuolisuus osana kestävän talouden kokonaisuutta.
- Markkinoilla on ilmennyt tarvetta parantaa rahoitusmarkkinoiden kestävyydestä ja kestävistä sijoitustuotteista saatavia tietoja. Lainsäädäntöehdotukset ovat omiaan parantamaan tiedonsaantia.
- Kestävän rahoituksen valtavirtaistamiseen tarvitaan määritelty kehikko. Valtioneuvosto tukee taksonomia-lainsäädäntöehdotuksen toteutusvaihtoehtoa. Taksonomian tarvitsee olla helposti päivitettävä, mikä ei toteudu EU-asetuksen tasolla.
- Valtioneuvosto tukee vähähiilisten viitearvojen luomista niiden auttaessa sijoittajia vertailemaan ja koostamaan entistä paremmin sijoitusportfolioitaan.
- Lainsäädäntöehdotuksia olisi tarve vielä osaltaan tarkentaa ja selventää.

Valtioneuvoston kanta

- Huomioita valtioneuvoston kantaan:
  - Institutionaalisten sijoittajien ja omaisuudenhoitajien velvollisuudet -ehdotuksen muutoksen ammatillisia lisäeläkkeitä tarjoavien laitosten toiminnasta ja valvonnasta annettuun direktiiviin tarpeellisuutta tulisi vielä pohtia.
  - Kestävän rahoituksen kehikon valvontaa tulisi osaltaan selkeyttää.
  - Kestävän rahoituksen -alustan rahoitettaisiin tulevasta budjettikehyksestä, joten asialla on liittymäpinta EU-budjettineuvotteluihin.
- Kestävyys- ja ympäristönäkökulmat ovat jo arkipäiväistyneet rahoitusmarkkinoilla. Valtioneuvosto pitää komission kestävää rahoitusta koskevaa keskustelun avausta ja siihen liittyviä lainsäädäntöehdotuksia tavoitteiltaan kannatettavina.

Eduskuntakäsittelyn ja EU-neuvottelujen aikana esiin nousseita asioita

- Käsiteltävässä U-kirjelmässä todetaan taksonomia-ehdotuksen suhteen, että on keskeistä ymmärtää koko luokittelujärjestelmän muodostama kokonaisuus ennen kuin siitä lopullisesti sovitaan.
- Kesän ja syksyn aikana on saatu uutta ja tarkentavaa tietoa taksonomiasta.
- Tiedon lisääntyessä taksonomian suhteen on noussut esiin eri sektoreihin liittyviä kysymyksiä, jotka vaativat linjausta.
- VM:ssä on aloitettu näistä kysymyksistä U-jatkokirjelmän valmistelu, jota valmistellaan yhdessä kaikkien keskeisten ministeriöiden kanssa.

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

Milla Kouri
Finanssiasiantuntija
Lisätieto: etunimi.sukunimi@vm.fi
www.vm.fi

Valtiovarainministeriön viestintä
vm-viestinta@vm.fi
Mediapalvelunumero (arkisin 8–16) 02955 30500

